

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری: 30 دقیقه

علوی پسرانه غرب

نام آزمون: ارایه ادبی

تاریخ آزمون: 1400/05/26

1 اگر ابیات زیر را با توجه به داشتن آرایه‌های «جناس، تشخیص، ایهام، متناقض‌نما، حس‌آمیزی» مرتب کنیم، گزینه درست کدام است؟

الف) دلش را ساخت سخت و بی مدارا	به عینه چون دلش یعنی که خارا
ب) اگر دشنام فرمایی و گر نفرین دعا گویم	جواب تلخ می‌زیبد لب لعل شکرخا را
ج) صبح محشر که من از خواب گران برخیزم	به جمال تو چو نرگس نگران برخیزم
د) تا زبندت شدم آزاد گرفتار شدم	هست آزادی ما بند گرفتاری ما
ه) غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم	خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم
- 1 ج، الف، ده، ب   2 الف، ه، ب، ج، د   3 ج، ده، ب، الف   4 الف، ه، ج، د، ب

2 کدام گزینه ایهام ندارد؟

- 1 گفتم ماه من شو، گفتا اگر بر آید.
 2 روزی تفقدی کن درویش بی نوا را.
 3 «دی می شد و گفتا صنما عهد به جای آر
 4 «امید هست که روی ملال در نکشد
 از این سخن که گلستان نه جای دلتنگی است.»
 گفتا غلطی خواهه در این عهد وفا نسیت»

3 کدام بیت فاقد آرایه «تلمیح» و دارای دو «استعاره» است؟

- 1 عشق کو تا گرم سازد این دل رنجور را؟
 2 فریب خال گندمگون او خوردم ندانستم
 3 نیست ممکن، نکند صحبت نیکان تأثیر
 4 پا منه بیرون ز حد خویش تا بینا شوی
 در حریم سینه افروزد چراغ طور را؟
 که خواهد ساختن این نقطه بی‌پرگار عاشق را
 گل به خورشید رسانید سر شبنم را
 نیست حاجت با عصا در خانه خود کور را

4 آرایه‌های «اسلوب معادله، کنایه، ایهام تناسب، حس‌آمیزی و حسن تعلیل» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

الف) آه از این قوم سیه‌دل که گران می‌دانند	به زر قلب، وصال مه کنعانی را
ب) از آن دندان ز پیران گردش افلاک می‌گیرد	که از غفلت نیندازی به پیری لب گزیدن را
ج) جان محال است که در جسم بود فارغ بال	خواب، آشفته بود مردم زندانی را
د) دل آگاه ز تحریک هوا آسوده است	نیست از باد، خطر تخت سلیمانی را
ه) در این ماتم سرا تا یک نفس چون صبح مهمانی	به شکر خنده شیرین دار کام تلخ کامان را
- 1 ج، الف، ده، ب   2 ج، ده، ه، الف، ب   3 د، الف، ج، ه، ب   4 د، ب، الف، ج، ه

5 در کدام بیت جناس همسان وجود دارد؟

- 1 برخیز و مخور غم جهان گذران
 2 آنان که محیط فضل و آداب شدند
 3 در طبع جهان اگر وفایی بودی
 4 ره زین شب تاریک نبردند برون
 بنشین و دمی به شادمانی گذران
 در جمع کمال شمع اصحاب شدند
 نوبت به تو خود نیامدی از دگران
 گفتند فسانه‌ای و در خواب شدند

6 در کدام گزینه آرایه «تناقض» مشهود است؟

- 1 تو همچو صبحی و من شمع خلوت سحرم
2 مرا در خانه سروی هست که اندر سایه قدش
3 این قصه عجب شنو که از بخت واژگون
4 راه خلوتگه خاصم بنما تا پس ازین
- تبسمی کن و جان بین که چون همی سپرم
فراغ از سرو بستانی و شمشاد چمن دارم
ما را بکشت یار به انفاس عیسوی
می خورم با تو و دیگر غم دنیا نخورم

7 در بیت زیر کدام آرایه ادبی وجود ندارد؟

«بین لاله‌هایی که در باغ ماست خموشند و فریادشان تا خداست»

- 1 تناقض 2 تشخیص 3 استعاره 4 واج‌آرایی

8 آرایه‌های نوشته شده در مقابل کدام گزینه نادرست است؟

- 1 برافراخت پس دست خیر گشا / پی سر بریدن بیفشرد پا (تلمیح-تناسب)
2 گفت برمن تیغ نیز افراستی / از چه افکندی مرا بگذاشتی (تناقض - جناس)
3 دویدند از کین دل سوی هم / در صلح بستند بر روی هم (جناس-کنایه)
4 فلک باخت از سهم آن جنگ رنگ / یود سهمگین جنگ شیر و پلنگ (استعاره-کنایه)

9 در هر یک از جملات زیر به ترتیب چه آرایه‌هایی به کار رفته است؟

(الف) «غروب نزدیک می‌شود»

(ب) «اشیا گنجینه‌هایی از رازهای شگفت خلقت هستند»

(پ) «آن روستایی جوان گندم و برنج و خربزه می‌کاشته است»

(ت) فضای نفوس را با یاد خدا معطر می‌کند.

- 1 تشبیه - تشبیه - مراعات‌نظیر - مجاز
2 مجاز - تشبیه - مراعات‌نظیر - تشبیه
3 مراعات‌نظیر - استعاره - استعاره - استعاره
4 استعاره - تشبیه - مراعات‌نظیر - مجاز

10 ترتیب آرایه‌های «ایهام، پارادوکس، مجاز، تلمیح» در کدام گزینه، درست آمده است؟

- (الف) چون شدم کشته پیکان خدنگ غم عشق
بردم چند زنی ناوک دلوز امشب
من همان در تیره شب می‌یابم از جام شراب
بر گوشه چشم آمد و برجای تو بنشست
گر نیک‌نامی بایدت در باز نام و ننگ را
خواجه چو نام عاشقان ننگست پیش اهل دل

- 1 ج، د، الف، ب 2 الف، ب، د، ج 3 ج، د، ب، الف 4 الف، ج، د، ب

11 در بیت «ای مادر سر سپید بشنو / این پند سیاه بخت فرزند» کدام آرایه ادبی مشهود نیست؟

- 1 استعاره 2 تضاد 3 حسن تعلیل 4 تشخیص

12 در کدام بیت واج آرایی دیده نمی‌شود؟

- 1 یک کربلا شکوه به چشمت نهفته است
2 دارد اسارت تو به زینب اشارتی
3 شاهد نیاز نیست که در محضر آورند
4 خورشید بی حفاظ نشسته به روی خاک
- ای روضه مجسم گودال قتلگاه
از اشتیاق کیست که چشمت کشیده راه
در دادگاه عشق رگ گردنت گواه
یا ماه بی ملاحظه افتاده بین راه؟

13 ترتیب توالی ابیات زیر از جهت داشتن آرایه‌های «ایهام-تضاد-جناس ناقص-اغراق» کدام است؟

- (الف) دیده‌تردامنم تا می‌زند نقشی بر آب
خاک کویت را به خون هر شب منقش می‌کند
(ب) لعل جان‌بخش تو خود دل‌های مسکینان به لطف
جمع می‌دارد ولی زلفت مشوش می‌کند
(ج) زان شراب ناب بی غش ده که اندر صومعه
صوفی صافی به بوی جرعه‌ای غش می‌کند
(د) نام و ننگ و صبر و هوش و عقل و دینم شد حجاب
ترک من باز آ که سلمان ترک هر شش می‌کند

- 1 ج-ب-د-الف 2 د-ج-الف-ب 3 ج-د-ب-الف 4 د-الف-ج-ب

14 آرایه‌های «متناقض‌نما، حسن تعلیل و ایهام» بهتر تیب در کدام بیت‌ها یافت می‌شود؟
 الف) مرا بر خشک‌مغزی‌های زاهد گریه می‌آید / به غیر از اشک حسرت نیست باری نخل ماتم را
 ب) قضای روزه زان باشد گران بر خاطر مردم / که دشوار است تنها برگرفتن بار عالم را
 ج) افتادگی برآورد از خاک دانه را / گردن کشتی به خاک نشاند نشانه را

1 الف، ب، ج 2 الف، ج، ب 3 ج، ب، الف 4 ج، الف، ب

15 در همه بیت‌های زیر به جز ..... ، آرایه ادبی «مجاز» دیده می‌شود.

- 1 ساروان بار من افتاد خدا را مددی
 2 چو پاک آفریدت به هُش باش و پاک
 3 آن که برگشت و جفا کرد و به هیچم بفروخت
 4 چو آشامیدم این پیمان را پاک

16 در کدام گزینه‌ها آرایه «کنایه» بیشتر دیده می‌شود؟

- 1 سیاوش را تنگ دربر گرفت
 2 ز تو بر من آمد ستم بیشتر
 3 شر انگیز هم در سر شر رود
 4 چو دست از همه حیاتی درگست

17 در کدام بیت آرایه «تلمیح» وجود ندارد؟

- 1 درخت و سوسه بارآوری نکرد مگر؟
 2 دوباره می‌کشدم دل به دوزخ‌آشامی
 3 خدا امانت خود را به آدمی بخشید
 4 نزد ستاره فجر از جبین لیلی و قیس

18 کدام گزینه ترتیب آرایه‌های «مجاز، حسن تعلیل، تشبیه، اسلوب معادله و کنایه» را در ابیات زیر نشان می‌دهد؟

- الف) خاکیان را بحر رحمت می‌کند روشنگری
 ب) دشمن خون‌خوار را کوتاه به احسان ساز، دست
 ج) نیست ممکن عشق را در سینه پنهان داشتن
 د) قدم برون منه از حد خود که می‌گردد
 ه) کسی که از ره تقوی قدم برون ننهاد

1 الف، ه، ج، د، ب 2 ج، د، الف، ب، ه 3 الف، ه، ج، ب، د 4 ج، ب، د، الف، ه

19 عبارت کنایی مشخص شده در کدام بیت به اشتباه معنا شده است؟

- 1 من همان دم که وضو ساختم از چشمه عشق
 2 حافظ از دولت عشق تو سلیمانی شد
 3 ما را ز خیال تو چه پروای شراب است
 4 به کام تا نرساند مرا لبش چون نای

20 آرایه‌های مقابل کدام گزینه تماماً درست نیست؟

- 1 بس تجربه کردیم در این دیر مکافات
 2 باده گلرنگ تلخ تیز خوشخوار سبک
 3 درنگیرد صحبت پیر و جوان با یکدگر
 4 شکار آن‌گه توان کشتن که محکم در کمند آید

- با بُردکشان هر که درافتاد، برافتاد (استعاره - کنایه)
 نقلش از لعل نگار و نقلش از یاقوت خام (تشبیه - جناس)
 با کمان، یک دم مدارا، تیر نتوانست کرد (تناقض - جناس)
 چو بیخ مهر بنشاندم درخت وصل برکندی (تضاد - استعاره)